

mænd at arbejde under. Jeg tror, man kunde tænke sig en Widenstabsmands Tid anvendt paa en noget anden Maade end den 4—5 Timer om Dagen at skulle løbe som et Slaags Bud frem og tilbage for de Følk, som komme og bede om en Bog, og ind i Biblioteksalen for at hente Bogen. Jeg maa i hvert Fald sige, at naar jeg søger vore offentlige Biblioteker og der skal henvende mig til en anset Widenstabsmand, hvis Arbejder jeg altid imødelser med en vis Forventning, naar de bebudes, og jeg skal bede ham om at løbe ind at finde en Bog til mig i Biblioteket, og jeg ser ham bruge sin Dag, Time efter Time dertil, synes jeg, det er en lidt sørgelig Anvendelse af en saadan fortjent Widenstabsmands Tid. Jeg tror, at man dertil kunde bruge Følk med lidt hurtigere Ben — det kan være meget godt til den Slaags Ting — lidt gode Djne, overhovedet lidt mere praktiske Talenter, end der i Reglen ville være forenede hos Widenstabsmænd. Jeg tror, det har en ikke ringe Indflydelse ogsaa paa den Maade, hvorpaa Biblioteket administreres. Jeg tror ikke, jeg udtaler nogen overdreven skarp Dom over det store kgl. Bibliotek, naar jeg siger om det, at den Rytte, det gør, er i Forhold til de Midler, der anvendes paa det, i Forhold til de store Skatte, der ligge gemte i det, aldeles forsvindende lille. Det er meget lidt trængt ind i Publikums Bevidsthed, at dette store kgl. Bibliotek er ikke blot til for nogle enkelte Widenstabsmænd og Granskere, for at de kunne gaa derop, men ogsaa til for at højne Oplysningen her i Landet. De fleste have en Forestilling om, at for at saa Udgang til at benytte sig af de Bøger deroppe, kræves der ganske særlige Kvalifikationer, og jeg tør ikke just sige, at Biblioteket gør sig nogen overvældende stor Umage for at nedbryde denne Opfattelse. Jeg vilde betragte det som en nærliggende Opgave for en saadan Institution, at den bidrog til at gøre om ikke just Reklame for sig — da man jo gerne sætter det i Forbindelse med Forretninger og Handelsvæsen — saa i hvert Fald at foretage et ikke ringe agitatorisk Arbejde for at bringe ind i den almindelige Bevidsthed, at Biblioteket er til for Læseverdenens Skyld, at det er til for at højne Oplysningen, som jeg før sagde, her i Landet, og det vilde man uderligere hjælpes til, naar de Lokaler, hvori man skulde betjenes paa Biblioteket, vare af en saadan Art, at man lidt hurtigere kunde komme til, at Ekspeditionen kunde gaa lidt hurtigere for sig, at man ikke fik det Indtryk, at man voldte disse uhyggelige Menneſter, der sidde sammensnude der i et lille bitte Rum, forfærdelig Ulejlighed,

hver Gang man skulde have en Bog. Jeg tror, at der kunde gøres ikke saa ganske lidt i saa Henseende for at denne Institution kunde komme til at gøre ganske anderledes Gavn. Naar den først kom dertil, tror jeg ogsaa, at Lovgivningsmagten vilde finde det rimeligt, at de Lønninger, man hidtil har givet de Embedsmænd og Funktionærer ved disse Institutioner, bleve satte adskillig i Vejret. Men saa længe det hele er indrettet paa den for Publikum meget lidt tiltalende Maade, hvorpaa det nu er indrettet, saa længe overhovedet Biblioteket staar som en saadan ejendommelig fornem Institution, hvor man ikke i fjerneste Maade gør sig Umage for at sætte sig i Forbindelse med den større Læseverden, at gøre de Skatte, Biblioteket gemmer, tilgængelige og benyttede i saa stor Udstrækning som muligt, saa har jeg lidt ondt ved at se, hvorfor det fra Lovgivningsmagtens Side just skulde slaas fast, at det store kgl. Bibliotek i Sammenligning med Universitetsbiblioteket er „den største og betydningfuldste Institution paa dette Omraade“. Jeg skal villig indrømme, at Ordet største passer, men at den er den betydningfuldste, vil jeg indtil videre tvivle lidt om. Efter de Erfaringer, jeg har — og det følger jo saa ganske naturligt med, at Universitetsbiblioteket er knyttet til Universitetet — tror jeg egentlig talt, at den Indflydelse paa Oplysningen her i Landet, som Universitetsbiblioteket har, kan fuldt ud maale sig med den Indflydelse, som det store kgl. Bibliotek har. Derfor tror jeg, at hele det Rangsørgsmaal, som den højtærede Kultusminister har søgt at bringe frem eller har ladet sig bevæge til at bringe frem ved denne Lejlighed, er lidt malplaceret, og at det i hvert Fald burde opsættes til et Tidspunkt, hvor hele det store kgl. Biblioteks Arrangement og dets Forbindelse med Omverdenen var bleven af en saadan Art, at de store Ord, som Ministeren ved denne Lejlighed bruger om denne Institution, kunde anvendes med mere Sandhed.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (S. Scavenius): Jeg skal ikke komme ind paa det Spørgsmaal, om vedkommende Bibliotekar skal kaldes Bibliotekar eller Overbibliotekar; det betragter jeg som i og for sig aldeles ligegyldigt. Hvis man ellers vil vedtage Lovforslaget og blot udelade dette „Over“ foran Bibliotekar, skal jeg være overordenlig veltilfreds. Jeg maa imidlertid vedblivende være af den Mening, at dette Bibliotek er der nogen Grund til at stille noget anderledes end Universitetsbiblioteket, fordi det er det største, fordi det